

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАЗАКОНОДАВСТВО В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня програма	Журналістика, медіакомунікації та PR
Заняття:	I семестр 2025-2026 н.р. (1-2 чверть)
Лекції	2 години на тиждень згідно розкладу
Практичні	2 години на тиждень згідно розкладу
Кількість кредитів	4
Мова викладання	Українська

**КАФЕДРА
ЦИВІЛЬНОГО,
ГОСПОДАРСЬКОГО
ТА ЕКОЛОГІЧНОГО
ПРАВА**

**Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5246>**

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Тюра Юлія Іванівна
Науковий ступінь	Доктор юридичних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	Роб.тел. 0562-373-07-88
E-mail	tyurya.j.i@nmu.one
Профайл	http://cgp.nmu.org.ua/ua/vykl.php
Персональна сторінка	https://orcid.org/0000-0001-7732-3535
Консультації	ауд.10/313, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра цивільного, господарського та екологічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 313
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) tyurya.j.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» є актуальним та необхідним з огляду на зростаючу роль медіа у суспільстві, інтеграцію України до європейського медіа-простору, появу нових медіа-технологій, важливість свободи слова та інформації, потребу в забезпеченні конкурентоспроможності медіа-ринку та покращенні якості медіа-контенту.

Україна прагне інтеграції до Європейського Союзу, що передбачає, зокрема, гармонізацію медіазаконодавства з європейськими стандартами. Відповідно знання медіа-права країн ЄС є важливим для українських медіа-фахівців, які бажають працювати на міжнародному рівні, зокрема для юристів, журналістів, медіаменеджерів та інших фахівців, допомагаючи їм орієнтуватися у правовому полі, уникати правопорушень та ефективно захищати свої права. Аналіз практики ЄСПЛ дозволяє перейняти передовий досвід та адаптувати його до українських реалій, забезпечуючи розвиток ефективної та сучасної правової бази. Водночас останні зміни та реформи у сфері національного медіазаконодавства вимагають детального аналізу відповідного правового середовища, сприяючи кращому розумінню нових правових вимог та пристосуванню до них.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів системи знань щодо інформаційного права та медіазаконодавства, розуміння стратегічного значення інформації для суспільства, правових основ функціонування медіа в Україні та країнах ЄС, а також забезпечення доступу до інформації та захисту прав людини у медіасфері.

Завдання навчальної дисципліни:

- ✚ ознайомити студентів із теоретичними та практичними аспектами інформаційного права та правового регулювання мас-медіа в Україні та країнах ЄС;

- ✚ сформувати у студентів розуміння ролі інформації у сучасному суспільстві, правових засад роботи з інформацією, доступу до та специфіки роботи з джерелами інформації;

- ✚ навчити правильно інтерпретувати зміст норм національного та міжнародного медіазаконодавства;

- ✚ проаналізувати судову практику Європейського Суду з прав людини щодо випадків порушення права на свободу вираження поглядів;

- ✚ ознайомити студентів з основними аспектами захисту прав людини в контексті медіадіяльності та захисту персональних даних у європейському праві;

- ✚ надати розуміння ролі та значення медіаосвіти в усвідомленні суспільством питань інформаційної безпеки, формуванні критичного мислення та навичок критичного аналізу інформації.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
Розуміти поняття мас-медіа права та його місце в системі інформаційного права України
Знати правові аспекти функціонування медіа в Україні та міжнародному контексті
Демонструвати вміння працювати з інформацією та знання щодо доступу до та специфіки роботи з джерелами інформації
Розуміти права людини у контексті медіадіяльності на підставі аналізу практики Європейського Суду з прав людини з метою захисту свободи вираження поглядів
Застосовувати принципи та норми європейського законодавства щодо захисту персональних даних, права на повагу до приватного життя, а також розуміти їх взаємозв'язок із свободою вираження поглядів
Розуміти та протистояти інформаційним загрозам, використовувати методи фактчекінгу, усвідомлювати роль медіаосвіти та знати правовий статус журналіста в контексті інформаційної безпеки

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
Тема 1. ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО
1. Інформація як стратегічний ресурс для розвитку суспільства
2. Поняття та види інформації
3. Поняття інформаційного права як галузі права
4. Функції інформаційного права
5. Принципи інформаційного права
6. Джерела інформаційного права
Тема 2. МАС-МЕДІА ПРАВО УКРАЇНИ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕДІА
1. Поняття мас-медіа право України
2. Правове регулювання створення та функціонування медіа
3. Ліцензування та реєстрація у сфері медіа
3.1. Ліцензування у сфері медіа
3.2. Реєстрація суб'єктів у сфері медіа
3.3. Електронний кабінет суб'єктів у сфері медіа
Тема 3. ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ
1. Право на інформацію
2. Порядок доступу до інформації
3. Правовий режим доступу до публічної інформації
4. Реалізація права на доступ до інформації за інформаційним запитом
Тема 4. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДІАДІЯЛЬНОСТІ: ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ
1. Міжнародний досвід правового регулювання у сфері масової інформації
2. Європейський досвід правового регулювання медіа на місцевому та регіональному рівнях
3. Дозвільна політика у сфері медіа: європейський вимір
4. Національний закон «Про медіа»
Тема 5. МЕДІА ТА ПРАВА ЛЮДИНИ
1. Права людини як основа медіадіяльності
2. Захист права на свободу вираження поглядів за правом Ради Європи
3. Практика Європейського Суду щодо застосування ст. 10 ЄКПЛ
3.1. Розрізнення фактів та оціночних суджень

3.2. Межі допустимої критики
3.3. Т. зв. «охолоджувальний ефект» (chilling effect)
3.4. Пропорційність заходу законній меті
4. Загрози для свободи вираження поглядів
5. Медіа та інформаційно-комунікаційні технології
Тема 6. ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПРАВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ
1. Право на повагу до приватного життя та право на захист персональних даних
2. Ключові принципи захисту персональних даних у європейському законодавстві
3. Обмеження права на захист персональних даних
4. Взаємозв'язок права на захист персональних даних зі свободою вираження поглядів
Тема 7. ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
1. Інформаційні загрози та безпека
2. Технології маніпулювання інформацією
3. Фактчекінг у роботі сучасного журналіста
4. Медіаосвіта як фундаментальна складова інформаційної безпеки
5. Правовий статус журналіста
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Ознайомлення з ключовими нормативно-правовими актами, що регулюють питання інформації та інформаційної безпеки, та застосування отриманих знань для відповідей на контрольні питання і з метою вирішення конкретних ситуацій
Дослідження нормативного регулювання медіа: стан свободи слова, виклики для журналістів, алгоритм роботи медіа під час воєнного стану та кримінальні аспекти, що регулюють медіа в Україні
Ознайомлення з основними законодавчими актами, які регулюють питання доступу до інформації в Україні, їх аналіз та застосування законодавчих норм на практиці. Відповіді на контрольні питання щодо інформації та доступу до неї. Визначення співвідношення права на звернення та запиту на інформацію
Вивчення правового забезпечення медіадіяльності в Україні, включаючи європейські стандарти та національні особливості. Розгляд та аналіз актуальних судових справ, а також Стратегії діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на 2024–2026 роки, відповіді на контрольні питання.
Аналіз практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) щодо взаємодії медіа та прав людини, зокрема свободи вираження поглядів (ст. 10 ЄКПЛ)
Аналіз європейського законодавства щодо захисту персональних даних, розгляд практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) щодо пропорційності та законності у контексті права на приватність, закріпленого у статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод
Ознайомлення зі змістом Стратегії інформаційної безпеки України і з відеоматеріалами за темою та надання відповідей на контрольні питання щодо стандартів та основних принципів журналістики, а також загроз для демократії. Визначення ролі фактчекінгу, медіаосвіти та розуміння правового статусу журналіста у забезпеченні інформаційної безпеки

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/307 або 10/310 для проведення лекційних та практичних занять.

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Студент повинен мати активований аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Office 365 та бути зареєстрованим у СУДН «Moodle»

на дистанційний курс з навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*».

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	Відмінно
74 – 89	Добре
60 – 73	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та практичної й самостійної робіт складатиме не менше 60 балів.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні питання	усне опитування, бліц-опитування, тестування методи: евристичних питань, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, діалогового спілкування	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; виконання ККР під час іспиту за бажанням здобувача
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання практичних завдань виконання самостійних робіт методи: «навчаючи, вчуся», робота в малих групах, study case		

6.3. Критерії оцінювання за відповідний вид навчальної діяльності студента

Опрацювання курсу навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» передбачає аудиторну (лекції та практичні заняття) та самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, за допомогою дистанційної платформи MOODLE.

Поточний контроль з дисципліни проводиться для всіх видів навчальних занять протягом семестру з метою діагностування рівня знань, умінь та навичок. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) здійснюється за кожною темою дисципліни. За змістом він включає два аспекти: якість засвоєння матеріалу, який охоплюється темами навчальної дисципліни, та сумлінність здобувачів у практичній та самостійній роботі.

Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності здобувача:

- ✓ поточне тестування за кожною темою;
- ✓ виконання практичних завдань;
- ✓ виконання завдань для самостійного опрацювання;
- ✓ аудиторна робота на навчальних заняттях.

Тестування – це метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни.

Тестування з навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» здійснюється за кожною темою відповідно до її змісту з використанням дистанційної платформи MOODLE. Оцінювання відповідей здійснюється автоматично.

З метою закріплення теоретичного матеріалу програмою дисципліни передбачено проведення практичних занять. Практичні заняття з курсу «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» передбачають розгляд здобувачами теоретичних положень, засвоєних на лекціях та в процесі самостійної роботи, обговорення реферативних повідомлень, виконання практичних завдань. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності здобувачів вищої освіти на практичних заняттях оцінюється викладачем самостійно.

Практичні завдання з навчальної дисципліни представлені у вигляді тестових завдань відкритої форми та/або окремих завдань, які мають достатній ступінь складності, носять творчий діяльнісний характер і дають змогу виявити вміння здобувачів самостійно і творчо мислити, здійснювати інформаційний пошук, а також застосувати набуті знання з дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» на практиці. Певні завдання можуть виконуватися з використанням відповідних електронних ресурсів та додаткових матеріалів.

Для виконання практичних завдань у вигляді тестів необхідно використовувати відповідні електронні ресурси, які зазначені у питаннях завдання. Алгоритм виконання таких завдань наступний:

1. Ознайомлення з питаннями певного завдання;
2. Пошук відповідей на питання за допомогою відповідних електронних ресурсів;
3. Перенесення відповідей до наповнення тестового завдання.

При формуванні відповідей на питання особливо звертати увагу на вимоги до їх формування, зокрема: не використовувати розділові знаки (такі,

як: , «» ? ! -), між словами лише один пробіл, вказувати лише кількість слів, яку зазначено до опису відповіді.

Оцінювання таких завдань здійснюється автоматично за допомогою дистанційної платформи MOODLE.

Практичні завдання у вигляді окремого завдання оформлюються окремим документом та надсилаються на перевірку. Певні завдання можуть виконуватися з використанням відповідних електронних ресурсів та додаткових матеріалів.

Оцінювання таких завдань здійснюється викладачем.

До критеріїв оцінювання якості підготовки практичних завдань відноситься:

- ❖ рівень знань (глибина і ґрунтовність, користування понятійним апаратом, послідовність і точність відповіді);
- ❖ навички самостійної роботи (опрацювання додаткової літератури, робота з законодавством, інформаційними ресурсами тощо).

Робота на практичних заняттях та/або виконання контрольних завдань на платформі MOODLE оцінюються максимально у **2,5 бали** кожне, причому:

2,5 бали – вміння повністю та систематично викласти отримані знання. У такому випадку, студент здатен виявити пізнавальну активність та показати інтерес до практичних завдань. Йому притаманні навички аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, формулювання висновків та узагальнень. Додатково, студент здатний опиратися на відомі факти і відомості. Хоча можуть виникнути окремі непомітні помилки, студент самостійно може їх виправити. Він виявляє пізнавальний інтерес до практичного завдання і проявляє творчий підхід у його виконанні;

2 бали – повне та систематичне викладення отриманих знань. Студент здатний виділити істотні ознаки навчальної дисципліни за допомогою аналізу та синтезу, встановити причинні зв'язки та сформулювати висновки та узагальнення. Хоча можуть зустрічатися окремі несуттєві помилки, студент самостійно може їх виправити. Важливо, що студент підтверджує свої знання відомими фактами і відомостями;

1,5 бали – неповне викладення одержаних знань, але це не перешкоджає засвоєнню наступного матеріалу програми. Хоча можуть бути суттєві помилки, їх можна виправити за допомогою викладача. Студент може зазнавати труднощів у виділенні суттєвих ознак навчальної дисципліни, а також у встановленні причинних зв'язків і формулюванні висновків;

1 бал – неповне, нелогічне і безсистемне викладення навчального матеріалу, що супроводжується суттєвими помилками, які навіть не виправляються за допомогою викладача. Здобувач вищої освіти може проявляти повне незнання або нерозуміння навчального матеріалу, не здатний дати відповідь на будь-яке поставлене запитання. Він потребує додаткових запитань від викладача, недостатньо самостійний. Проявляє пасивність і відсутність пізнавального інтересу до предмету, що вивчається. Недостатня увага під час занять та брак інтересу до практичних завдань також можуть спостерігатись.

Максимальна кількість балів за практичні заняття та/або виконання контрольних завдань на платформі MOODLE складає **17 балів**.

Самостійна робота здобувача (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає:

- ♦ попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за всіма видами навчальних занять;

- ♦ розв'язання завдань самоконтролю опанування дисциплінарними результатами навчання відповідно до робочої програми дисципліни.

Метою СРС є засвоєння навчальної дисципліни в повному обсязі і послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця. У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до опанування теоретичних і практичних знань, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійною роботою здобувача в рамках вивчення навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» є виконання певних тестових завдань відкритої форми за темами дисципліни. Вимоги щодо виконання таких завдань ідентичні вимогам щодо виконання практичних завдань аналогічної форми. Максимальна кількість балів за самостійну роботу складає **0 – 4 балів**.

Аудиторна робота студента на заняттях оцінюється безпосередньо викладачем при проведенні заняття. Участь у аудиторних заняттях передбачає активне включення в дискусії з викладачем та іншими студентами групи, задавання питань, поширення власних думок, вражень та досвіду. Також оцінюється активна участь у груповій діяльності з розв'язання контрольних завдань.

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» здійснюється шляхом виставлення балів за кожний вид навчальної діяльності за 100-бальною шкалою. У таблиці наведено розподіл максимальної кількості балів за певний вид навчальної роботи здобувача за темами навчальної дисципліни.

Таблиця – Розподіл балів за видами навчальної роботи здобувача

Теми	Практичні завдання	Поточне тестування	Самостійна робота	Аудиторна робота на заняттях	Всього
1.	2,5	8,8	0,5	11,0	100
2.	2,5	8,8	0,5		
3.	2,5	8,0	0,5		
4.	2,5	8,0	0,5		
5.	2,0	12,8	1,0		
6.	2,5	11,2	0,5		
7.	2,5	10,4	0,5		
Разом	17,0	68,0	4,0	11,0	100

Загальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни розраховується шляхом врахування балів, які здобувач отримав за практичні заняття та/або

виконання контрольних завдань з курсу дисципліни на платформі MOODLE **0-17 балів**, самостійна робота – **0-4 балів**, поточне тестування – **0-68 балів**, аудиторна робота на лекційних заняттях – **0-11 балів**. Максимальна кількість балів з навчальної дисципліни складає **100 балів**.

З метою визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти за навчальною дисципліною «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» студентам пропонується:

– взявши участь в онлайн-курсі "Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності" за посиланням <https://osvita.diia.gov.ua/courses/very-verified> та отримавши сертифікат після успішного завершення підсумкового тестування, ви маєте можливість перезарахувати бали за практичні завдання та самостійну роботу з теми 6 на платформі Moodle;

– взявши участь в онлайн-курсі "Як захиститися від фейків і дезінформації" за посиланням <https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-to-protect-yourself-from-fakes-and-disinformation> та отримавши сертифікат після успішного завершення підсумкового тестування, ви маєте можливість перезарахувати бали за практичні завдання та самостійну роботу з теми 7 на платформі Moodle;

– взявши участь в онлайн-курсі "Дезінформація: види, інструменти та способи захисту» на платформі Prometheus за посиланням https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+DISINFO101+2021_T2 та отримавши сертифікат після успішного завершення підсумкового тестування, ви маєте можливість перезарахувати бали за практичні завдання та самостійну роботу з тем 6 та 7 на платформі Moodle.

Підсумковий контроль – комплексне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних компетентностей. Метою підсумкового контролю є комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни за чверть, семестр або навчальний рік.

Для навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» передбачений підсумковий контроль у формі **іспиту**.

За умови отримання студентом **не менше 60 балів** за результатами поточного контролю, викладач, враховуючи активну та системну роботу здобувача на заняттях та платформі MOODLE, може на підставі результатів поточного контролю визначити та визнати загальну оцінку за іспит без участі здобувача.

За умови отримання **менше 60 балів** за результатами поточних контролів студент повинен пройти підсумковий контроль, при цьому **результати поточного контролю не враховуються при визначенні загальної оцінки іспиту**.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач має право скласти іспит.

Іспит відбувається у письмовій формі або з використанням можливостей дистанційної платформи MOODLE. Дозволяється після або під час підсумкового тестування проводити співбесіду зі здобувачем вищої освіти для уточнення оцінки, як з ініціативи викладача, так і з ініціативи студента.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Іспит відбувається у письмовій формі або з використанням можливостей дистанційної платформи MOODLE. Іспит передбачає підсумкове оцінювання рівня знань здобувача шляхом виконання контрольного підсумкового тестування. Кількість питань – 100. За кожен вірну відповідь на питання здобувач отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за підсумкове тестування складає 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" та Кодексом академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Code%20of%20Academic%20Integrity.pdf.

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Рекомендації щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні навчальних завдань

З метою дотримання принципів академічної доброчесності та запобігання порушенням під час виконання навчальних завдань встановлюються такі правила:

1. Заборонено:

- Використовувати будь-які інструменти штучного інтелекту (чат-боти, текстові генератори, автоматизовані помічники тощо) під час виконання контрольних робіт, залікових тестів, іспитів та індивідуальних письмових завдань, якщо інше не дозволено викладачем;
- Повністю копіювати згенерований штучним інтелектом текст без його критичної обробки та без посилання на джерело (у разі дозволеного використання);
- Застосовувати інструменти штучного інтелекту для імітації самостійного мислення або створення відповідей, які не є результатом особистої роботи.

2. Дозволено:

- Застосовувати ШІ-інструменти для стилістичного редагування тексту, мовного перекладу або створення візуального супроводу (наприклад, схем, інфографіки) – за умови, що зміст роботи є результатом самостійної діяльності студента;
- Отримувати довідкову інформацію або приклади, за умови подальшого осмислення, адаптації та належного оформлення посилань;
- Використовувати ШІ як допоміжний інструмент під час підготовки до занять, але не під час здачі робіт.

3. Додаткові вимоги:

- Під час виконання практичних завдань обов'язкове зазначення конкретних нормативно-правових актів, включно з посиланням на відповідні статті або пункти;
- За наявності дозволеного використання ШІ у завданні, студент має чітко зазначити, які саме інструменти було використано та з якою метою.

Порушення вищезазначених вимог вважається порушенням академічної доброчесності та тягне за собою відповідні наслідки – анулювання оцінки, обов'язкове повторне виконання завдання або інші санкції згідно з Кодексом академічної доброчесності.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту та бути зареєстрованими у СУДН «Moodle» на дистанційний курс з навчальної дисципліни «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*».

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «*Медіазаконодавство в Україні та країнах ЄС*» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську корпоративну електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 7 балів до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

8. Ресурси і література:

8.1. Основна рекомендована література

1. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.

2. Еннан Р. Є. Медіаправо : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності «Журналістика» / Р. Є. Еннан. – Одеса : НУ "ОЮА", 2020. – 50 с. DOI: 10.32837/11300.14907

3. Основи медіабізнесу [Електронний ресурс] : підручник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / З. В. Григорова, О. А. Сухорукова, А. В. Кваско, Л. П. Шендерівська ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,70 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 323 с.

4. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційне право: навчальний посібник / А.Ю. Нашинець-Наумова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – 136 с.

5. Арістова І. В. Інформаційне законодавство України : проблеми адаптації до міжнародних правових стандартів : монографія / І.В. Арістова, В.В. Ткаченко; за заг. ред. Арістової І.В. – К., 2015.

6. Юридична відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері та основи інформаційної деліктології: монографія / І. В. Арістова, О. А. Баранов, О. П. Дзьобань та ін.; за заг. ред. проф. К. І. Белякова. Київ: КВІЦ, 2019. 344 с.

7. Куліш А. М. Інформаційне право України : навчальний посібник / А. М. Куліш, Т. А. Кобзева, В. С. Шапіро. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 108 с.

8. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. – За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018. – 260 с.

9. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: Науково-методичний посібник для суддів. 3-тє вид., допов. – К.: ВАІТЕ, 2020. – 276 с.

10. Грицай І. О., Примаков К. Ю. Адміністративно-правові основи регулювання у сфері масової інформації в Україні : монографія / І. О. Грицай, К. Ю. Примаков.К.: «Хай Тек Прес», 2018. – 256 с.

11. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інформаційне право» для студентів факультету заочного навчання цивільних осіб [Тексти] / Авт. Грицай І. О. – Дніпро: ДДУВС. 2016. – 123 с.

12. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки : навчальний посібник / за заг. ред. В. О. Жадька ; ред.-упор. : О. І. Харитоненко, Ю. С. Полтавець. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 356 с.

8.2. Додаткова рекомендована література

1. Визнання інформації недостовірною: факти чи оціночні судження? Ілляшев та Партнери. URL: <https://attorneys.ua/publication/recognition-of-information-as-false-statements-of-facts-or-value-judgments/>

2. Свобода вираження. Путівник з прав людини: Права людини і громадянська освіта. URL: <https://www.rights.in.ua/rights/svoboda-virazhennja>

3. Свобода вираження поглядів у практиці Європейського суду з прав людини. Центр демократії та верховенства права. URL: <https://cedem.org.ua/analytics/svoboda-vyrazhennya-poglyadiv-u-praktytsi-yevropejskogo-sudu-z-prav-lyudyny/>

4. Рекомендації Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань додержання конституційного права людини і громадянина на доступ до інформації. URL: <https://www.rada.gov.ua/uploads/documents/72475.pdf>

5. Десять найважливіших новел закону «Про медіа». Інтернет-видання «Детектор медіа». URL: <https://detector.media/rinok/article/208374/2023-02-26-desyat-nayvazhlyvishykh-novel-zakonu-pro-media/>

6. Засоби масової інформації. COUNCIL OF EUROPE PORTAL. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/media>.

7. Огляд практики Європейського суду з прав людини у справах, які стосуються втручання у право на свободу вираження поглядів, закріплене у статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_st_10.pdf

8. Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних. URL: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-coe-edps-2018-handbook-data-protection_ukr.pdf

9. Тюрю Ю.І. Роль ЄСПЛ у формуванні стандартів функціонування суспільних медіа // Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». 2025. Випуск 87. Ч. 4. С. 305 – 311. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.4.47>.

10. Тюрю Ю.І. Регулювання штучного інтелекту у соціальних медіа: виклики, ризики та можливості // Збірник наукових праць «Актуальні проблеми держави і права». 2025. № 105. С. 265 – 273. DOI <https://doi.org/10.32782/apdp.v105.2025.30>.

11. Тюрю Ю.І. Судова практика ЄСПЛ: суспільний інтерес та медіа // Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». 2025. Випуск 88. Ч. 4. С. 147 – 152. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.4.22>.

12. Protecting the right to freedom of expression under the European convention on human rights. URL: <https://rm.coe.int/handbook-freedom-of-expression-eng/1680732814>

13. Freedom of Expression as a Common Constitutional Tradition in Europe. Report of the European Law Institute. URL: https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Report_on_Freedom_of_Expression.pdf

8.3. Інформаційні ресурси

1. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 № 2849-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
2. Директива 2002/58/ЄС від 12 липня 2002 р. про обробку персональних даних та захист таємниці сектора електронних комунікацій. URL: <https://nkrzi.gov.ua/images/upload/58/19/6f96b8148ef15842f70cba3dd98f055b.pdf>.
3. Довідково-інформаційна платформа правових консультацій «WikiLegalAid». URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/>.
4. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>.
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
6. ЛГІА:ЗАКОН – інформаційно-аналітична екосистема для бізнесу. URL: <https://ligazakon.net/>.
7. Офіційний портал Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua/>.
8. Про адміністрування домену «.UA»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.07.2003 № 447-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2003-%D1%80/card6#Public>.
9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.
10. Про веб-ресурси Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 19.05.2015 № 699. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/699/15>.
11. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 45.
12. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36.
13. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 45.
14. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835. *Офіційний вісник України*. 2015. № 85.
15. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. № 326. *Офіційний вісник України*. 2004. № 11.
16. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21>.
17. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31.
18. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48.

19. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 р. №74/98. *Відомості Верховної Ради*. 1998. №№ 27 – 28.

20. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. № 3. *Офіційний вісник України*. 2002. № 2.

21. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14-15, № 16-17.

22. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>.

23. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12.